COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 11.7.2017
COM(2017) 373 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

Reexaminarea inițială a domeniului de aplicare al regulamentului privind respectarea normelor comerțului internațional

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

Reexaminarea inițială a domeniului de aplicare al regulamentului privind respectarea normelor comerțului internațional

La 15 mai 2014, Parlamentul European și Consiliul au adoptat regulamentul privind respectarea normelor comerțului internațional[1], care va furniza Uniunii Europene un cadru legislativ pentru a-și exercita și apăra drepturile care îi revin în temeiul acordurilor comerciale internaționale într-un mod rapid și eficace și în conformitate cu Tratatul de la Lisabona și cu obligațiile sale internaționale.

Regulamentul privind respectarea normelor comerțului internațional garantează că Uniunea Europeană este în măsură să își exercite și să își apere drepturile pe care le are în temeiul acordurilor comerciale internaționale, adoptând măsuri de politică comercială:

— care să suspende concesii sau alte obligații prevăzute în cadrul Acordului OMC sau în temeiul altor acorduri comerciale internaționale, inclusiv al acordurilor regionale sau bilaterale, după soluționarea litigiilor comerciale în cadrul unor astfel de acorduri, și

— care să reechilibreze concesii sau alte obligații prin exercitarea drepturilor care îi revin în cadrul Acordului OMC privind măsurile de salvgardare sau dispozițiile privind măsurile de salvgardare cuprinse în alte acorduri comerciale internaționale pentru a răspunde la o măsură de salvgardare aplicată de un membru al OMC sau prin exercitarea drepturilor care îi revin în conformitate cu articolul XXVIII din GATT pentru a răspunde la modificările aduse concesiunilor aplicate de către un membru al OMC.

Regulamentul privind respectarea normelor comerțului internațional împuternicește Comisia să adopte astfel de măsuri de politică comercială prin intermediul unor acte de punere în aplicare în domeniul comerțului cu mărfuri, introducând sau majorând taxele vamale sau restricțiile cantitative la import și la export, precum și în domeniul achizițiilor publice. Regulamentul privind respectarea normelor comerțului internațional nu împuternicește Comisia să adopte astfel de măsuri de politică comercială prin intermediul unor acte de punere în aplicare în domeniul serviciilor sau al proprietății intelectuale.

[1] Regulamentul (UE) nr. 654/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 mai 2014 privind exercitarea drepturilor Uniunii pentru aplicarea și respectarea normelor comerțului internațional și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 3286/94 al Consiliului privind adoptarea procedurilor comunitare în domeniul politicii comerciale comune în vederea asigurării exercitării de către Comunitate a drepturilor care îi sunt conferite de normele comerțului internațional, în special de cele instituite sub egida Organizației Mondiale a Comerțului.

Regulamentul privind respectarea normelor comerțului internațional îi impune Comisiei să reexamineze domeniul de aplicare al măsurilor de politică comercială pe care este împuternicită să le adopte prin intermediul actelor de punere în aplicare[2]. Comisia trebuie să efectueze o astfel de reexaminare în două etape.

În termen de cel mult trei ani de la data adoptării primului act de punere în aplicare sau nu mai târziu de 18 iulie 2019, oricare dintre aceste date este mai apropiată, Comisia trebuie să reexamineze domeniul de aplicare al regulamentului privind respectarea normelor comerțului internațional, în special în ceea ce privește măsurile de politică comercială care pot fi adoptate, precum și punerea în aplicare a regulamentului și trebuie să prezinte un raport privind constatările sale Parlamentului European și Consiliului. Comisia va efectua astfel o de reexaminare finală și va raporta constatările sale către colegiuitori până la termenul stabilit de comun acord.

În acest timp, până la 18 iulie 2017, Comisia trebuie să efectueze o reexaminare pentru a avea în vedere măsuri suplimentare de politică comercială în domeniul serviciilor; trebuie să examineze, printre altele, o anumită serie de aspecte, astfel cum sunt enumerate la articolul 10 alineatul (2) din regulamentul privind respectarea normelor comerțului internațional; și să raporteze examinarea sa inițială Parlamentului European și Consiliului. Comisia a efectuat o astfel de reexaminare inițială, iar evaluarea sa este prezentată mai jos.

În cadrul reexaminării sale inițiale a regulamentului privind respectarea normelor comerțului internațional, Comisia a analizat: (i) evoluțiile de la nivel internațional în ceea ce privește suspendarea altor obligații în temeiul Acordului General pentru Comerț cu Servicii (GATS); (ii) evoluții în cadrul Uniunii Europene în ceea ce privește adoptarea de norme comune privind sectoarele de servicii; (iii) eficacitatea unor eventuale măsuri de politică comercială suplimentare ca mijloc de a asigura respectarea drepturilor Uniunii Europene în temeiul acordurilor comerciale internaționale; (iv) mecanismele disponibile de asigurare a punerii în aplicare la nivel practic în mod uniform și eficient a unor posibile măsuri suplimentare de politică comercială referitoare la servicii; și (v) implicațiile pentru furnizorii de servicii prezenți în Uniunea Europeană la momentul adoptării unor acte de punere în aplicare în temeiul prezentului regulament.

Pe baza evaluării sale inițiale și pentru moment, Comisia nu are în vedere să propună prelungirea împuternicirii prevăzute prin regulamentul privind respectarea normelor comerțului internațional astfel încât să adopte și măsuri de politică comercială în domeniul serviciilor. Motivul este faptul că, de la intrarea în vigoare a regulamentului privind respectarea normelor comerțului internațional, la 15 mai 2014, Comisia a constatat că nu au fost înregistrate noi evoluții ce ar necesita o astfel de extindere a împuternicirii.

[2] Articolul 10 al regulamentului privind respectarea normelor comerțului internațional.

În primul rând, Comisia a observat că nu au fost înregistrate noi evoluții la nivel internațional în ceea ce privește suspendarea concesiilor sau a altor obligații din cadrul GATS. În special, Comisia a întrebat dacă au existat state membre ale OMC care au solicitat autorizarea de către Organul de soluționare a litigiilor al OMC („OSL") pentru a lua contramăsuri în domeniul serviciilor. De la 15 mai 2014, state membre ale OMC au solicitat autorizarea de către OSL pentru a lua contramăsuri în cinci litigii: *Columbia – Textile, India – Produse agricole, SUA – Ton II (Mexico), SUA – COOL (Mexico)*, și *SUA – COOL (Canada)*. Niciuna dintre aceste cereri de autorizare de către OSL pentru a lua contramăsuri nu a fost formulată de către UE. Niciuna dintre aceste cereri se referă la comerțul cu servicii în temeiul GATS.

În doilea rând, Comisia a observat că nu au fost înregistrate noi evoluții la nivelul Uniunii Europene în ceea ce privește adoptarea de norme comune privind sectoarele de servicii care să fie de natură să modifice concluzia că, la actualul nivel de dezvoltare a dreptului Uniunii Europene, este necesar să se pună accentul pe alte domenii decât cel al serviciilor pentru împuternicirea Comisiei de a adopta măsuri de politică comercială în temeiul regulamentului privind respectarea normelor comerțului internațional.

La 16 mai 2017, Curtea de Justiție a Uniunii Europene s-a pronunțat cu privire la problema dacă Uniunea Europeană beneficiază de competența exclusivă de a semna și de a încheia acordul de liber schimb UE-Singapore. Curtea a declarat că Uniunea Europeană are competență exclusivă, printre altele, cu privire la părțile din acord referitoare la accesul pe piață al mărfurilor și serviciilor (inclusiv toate serviciile de transport).

Dincolo de această importantă clarificare din partea Curții și dincolo de adoptarea de către Uniune a unor norme comune referitoare la anumite sectoare de servicii[3], rămâne valabil faptul că normele adoptate de statele membre continuă să se aplice în numeroase sectoare, chiar dacă sunt armonizate la nivelul Uniunii Europene sau nu. De exemplu, anumite norme la nivelul statelor membre condiționează în continuare prestarea de servicii într-un anumit sector de un sistem național de autorizare, care funcționează prin acordarea de licențe, aprobări sau concesiuni. Coexistența normelor comune și a normelor și sistemelor de autorizare ale statelor membre în sectoarele serviciilor este în continuare importantă pentru a stabili dacă ar trebui avută în vedere o împuternicire a Comisiei pentru a adopta măsuri de politică comercială în domeniul serviciilor în cadrul regulamentului privind respectarea normelor comerțului internațional.

În al treilea rând, Comisia a observat că nu s-au înregistrat noi evoluții cu privire la limitările practice privind funcționalitatea și eficacitatea măsurilor de politică comercială, datorită caracteristicilor inerente care caracterizează prestarea de servicii, inclusiv

[3] La 24 iunie 2015, de exemplu, Comisia a adoptat Regulamentul de punere în aplicare 2015/983, care prevede norme privind procedura de eliberare a cardului profesional european și aplicarea mecanismului de alertă în temeiul Directivei 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului. Prin urmare, începând cu luna ianuarie 2016, cardul profesional european este disponibil pentru o serie de profesii cum ar fi asistenții medicali, farmaciștii, fizioterapeuții, ghizii montani și agenții imobiliari.

aplicabilitatea restricțiilor asupra ofertei de servicii. De asemenea, nu s-au înregistrat noi evoluții cu privire la condițiile – în special cadrul juridic în temeiul TFUE – care să fie relevante pentru situația prestatorilor de servicii prezenți în Uniune, în cazul în care acte de punere în aplicare li s-ar aplica acestora.

În concluzie, evaluarea inițială a Comisiei a arătat că, de la intrarea în vigoare a regulamentului privind respectarea normelor comerțului internațional și pentru moment, nicio evoluție la nivel internațional, european sau substanțială nu este de natură să justifice o nouă abordare care să prevadă extinderea împuternicirii Comisiei pentru a adopta măsuri suplimentare de politică comercială în domeniul serviciilor în conformitate cu regulamentul privind respectarea normelor comerțului internațional.

Acestea fiind spuse, Comisia va continua să monitorizeze evoluțiile relevante, astfel încât să fie în măsură să revizuiască domeniul de aplicare al regulamentului privind respectarea normelor comerțului internațional și va raporta constatările sale Parlamentului European și Consiliului până la 18 iulie 2019, bazându-se și pe experiența sa în ceea ce privește elaborarea și aplicarea de măsuri de politică comercială de suspendare sau de reechilibrare a concesiilor sau a altor obligații prevăzute în acorduri comerciale internaționale.

Comisia ar dori să sublinieze importanța tot mai mare a serviciilor în cadrul economiei contemporane. Serviciile sunt comercializate din ce în ce mai mult la nivel transfrontalier și sunt strâns interconectate cu comerțul tradițional cu produse industriale și cu investițiile. Acesta este motivul pentru care numărul de litigii OMC în domeniul serviciilor este în creștere. Luarea unor contramăsuri în domeniul serviciilor rămâne o posibilitate.

De asemenea, Comisia ar dori să confirme încă o dată faptul că politica comercială a UE trebuie să consolideze poziția Europei în lanțurile de distribuție globale, sprijinind întreaga gamă de activități economice prin care întreprinderile europene creează și vând valoare, inclusiv serviciile. Acesta este motivul pentru care Uniunea Europeană a jucat un rol central în negocierea Acordului privind comerțul cu servicii și a unor acorduri comerciale internaționale cu o puternică componentă de servicii.

În acest sens, Comisia ar dori să remarce faptul că, dacă se dovedește necesar pentru Uniunea Europeană să recurgă la măsuri de politică comercială care nu sunt acoperite de regulamentul privind respectarea normelor comerțului internațional, inclusiv în domeniul comerțului cu servicii, Comisia ar putea formula propuneri pentru un act legislativ pe baza articolului 207 din TFUE sau ar putea recurge la alte proceduri aplicabile.